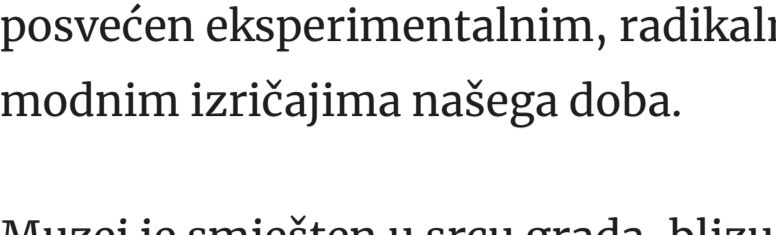

Arcademy Museum of Art in Fashion: Prvi Muzej suvremene mode u Trstu

PIŠE Nina Ožegović

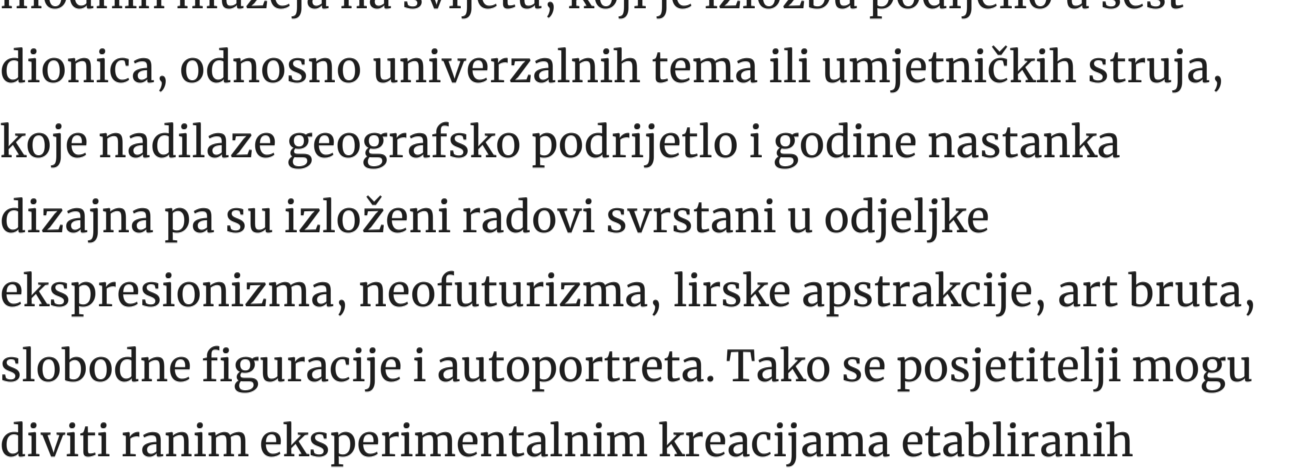
MASSIMO GARDONE

Muzej se prostire na 1400 četvornih metara, a fundus zbirke sadrži više od 14 tisuća dizajnerskih predmeta autora iz više od 80 zemalja, a među njima se ističe više od tisuću odjevnih predmeta...

Trstu, nekad prevažnoj shopping destinaciji gdje se u sedamdesetim godinama prošlog stoljeća išlo po traperice, balonere i haljine s op-art motivima, otvoren je uoči ljeta Arcademy Museum of Art in Fashion, prvi Muzej suvremene mode, odnosno muzej u potpunosti posvećen eksperimentalnim, radikalnim i umjetničkim modnim izričajima našega doba.

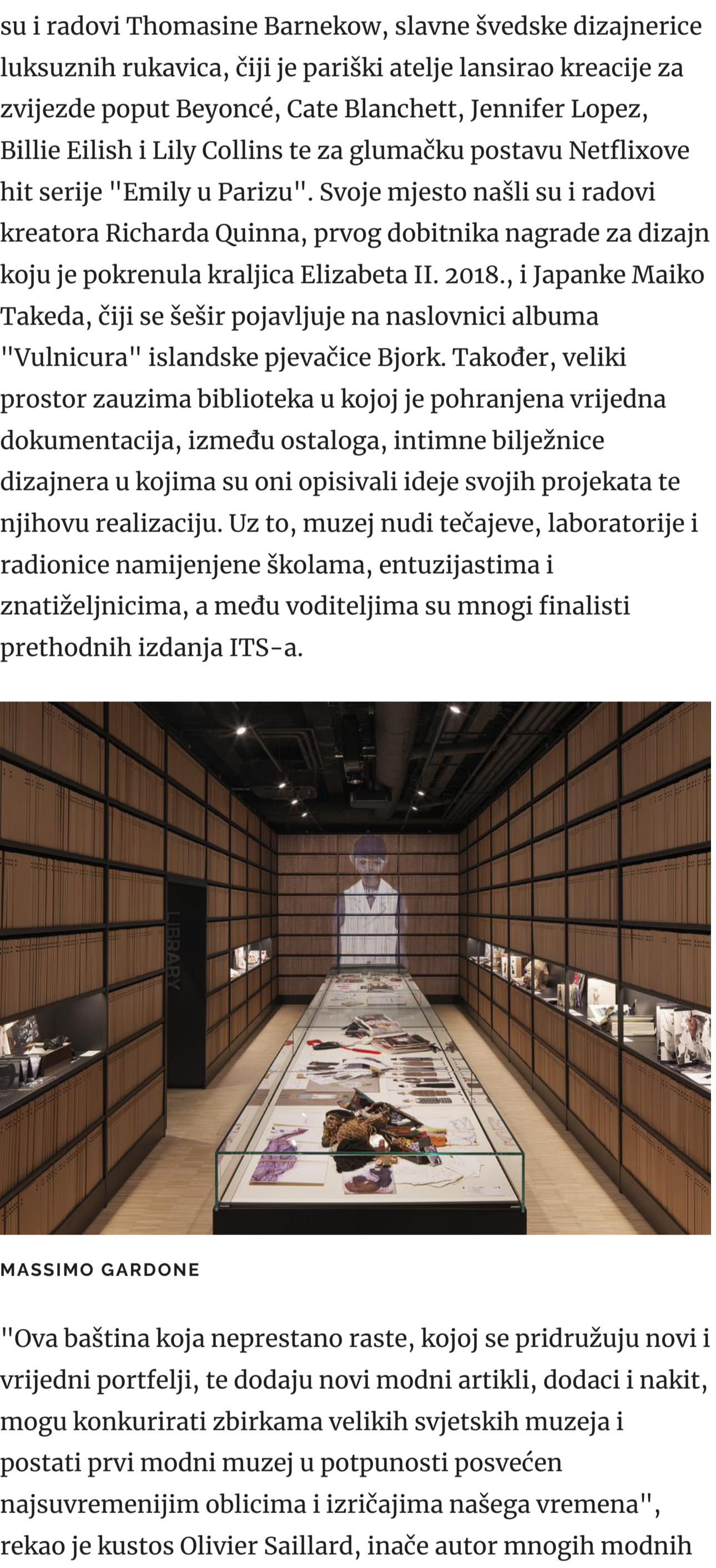
Muzej je smješten u srcu grada, blizu luke i Piazze Unità d'Italia, u impozantnoj zgradi koju je potkraj 19. stoljeća projektirao talijanski arhitekt Enrico Nordio. U njoj je desetljećima bilo povijesno središte Cassa di Risparmio di Trieste, a sad ju je njihova Zaklada CRTrieste dala na korištenje novome Muzeju, koji ju je redizajnirao u skladu s ultramodernim parametrima. Naime, ideja je bila da se plastično izrazi veza između prošlosti i sadašnjosti Trsta, grada važne prošlosti, koji želi odvažno gledati u budućnost s obnovljenim umjetničkim i poduzetničkim kapacitetima. Muzej se prostire na 1400 četvornih metara i prilagođen je muzejskim potrebama, ali nije usmjeren prema elitama jer njegovi osnivači žele prvenstveno probuditi kreativnost. "Kreativnost se nalazi u svakome od nas, čak i kod onih koji se je gurnuli pod tepih. ITS Arcademy želi podsjetiti da je kreativnost bitan element u našim životima i da smo rođeni da stvaramo", tvrdi Barbara Franchin, ravnateljica Muzeja i osnivačica ITS natjecanja, jednog od najvećih svjetskih modnih natjecanja na svijetu, čije se sjedište nalazi upravo u Trstu i u čijem okrilju je osnovan ovaj Muzej.

MASSIMO GARDONE

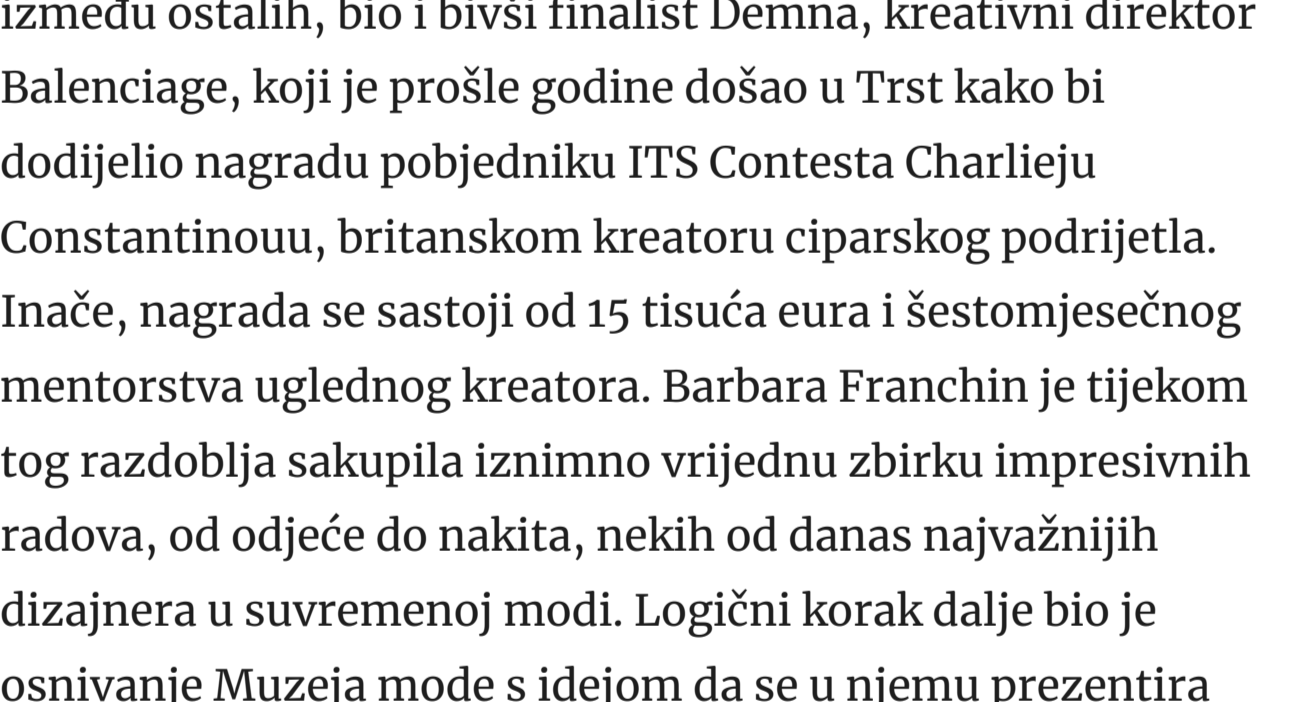
Novi izložbeni prostor otvoren je izložbom "20 godina evolucije suvremene mode", impresivnim putovanjem kroz rane kolekcije nekih od najuzbudljivijih suvremenih dizajnera današnjice, ali i kroz radove danas etabliranih velikana mode. Zapravo, izložba nudi pogled na kreativne početke dizajnera i njihove radove koji su prethodili komercijalnoj djelatnosti. Zato je ta kolekcija ITS Muzeja doista jedinstvena jer se razlikuje od ostalih sličnih postava, naime, okuplja rane radove dizajnera koji su postavili nova mjerila za suvremenu modu. Kustos izložbe je Olivier Saillard, poznati povjesničar mode i ravnatelj pariškog modnog muzeja Palais Galliera, jednog od najvažnijih modnih muzeja na svijetu, koji je izložbu podijelio u šest dionica, odnosno univerzalnih tema ili umjetničkih struja, koje nadilaze geografsko podrijetlo i godine nastanka dizajna pa su izloženi radovi svrstani u odjeljke ekspresionizma, neofuturizma, lirske apstrakcije, art bruta, slobodne figuracije i autoportreta. Tako se posjetitelji mogu diviti ranim eksperimentalnim kreacijama etabliranih dizajnera, koji su danas nezaobilazni dio povijesti suvremene mode.

PUBBLICITÀ

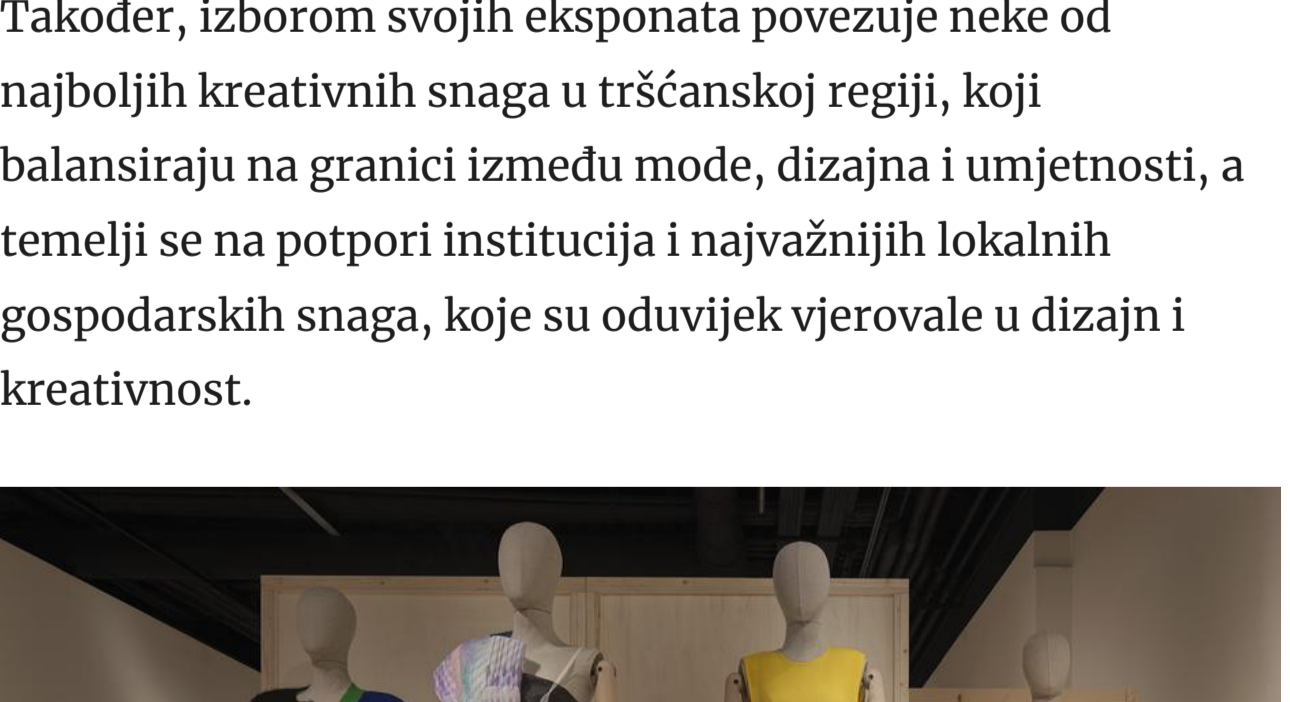
MASSIMO GARDONE

Primjerice, izložene su kreacije Demne, kreativnog direktora Balenciage, Matthieua Blazyja, art direktora Bottega Veneta, te Justina Smitha, plodnog engleskog dizajnera, kojega je Amal Clooney odabrala za svoje vjenčanje, a čije su šešire, odnosno pokrivala za glavu, nosile filmske zvijezde poput Angeline Jolie u "Gospodarici zla" Roberta Stromberga i Carrie Fisher u "Ratovima zvijezda - epizoda VIII". Izloženi su i radovi Thomasine Barnekow, slavne švedske dizajnerice luksuznih rukavica, čiji je pariški atelje lansirao kreacije za zvijezde poput Beyoncé, Cate Blanchett, Jennifer Lopez, Billie Eilish i Lily Collins te za glumačku postavu Netflixove hit serije "Emily u Parizu". Svoje mjesto našli su i radovi kreatora Richarda Quinna, prvog dobitnika nagrade za dizajn koju je pokrenula kraljica Elizabeta II. 2018., i Japanke Maiko Takeda, čiji se šesir pojavljuje na naslovnici albuma "Vulnicura" islandske pjevačice Bjork. Također, veliki prostor zauzima biblioteka u kojoj je pohranjena vrijedna dokumentacija, između ostaloga, intimne bilježnice dizajnera u kojima su oni opisivali ideje svojih projekata te njihovu realizaciju. Uz to, muzej nudi tečajeve, laboratorije i radionice namijenjene školama, entuzijastima i znatiželjnicima, a među voditeljima su mnogi finalisti prethodnih izdanja ITS-a.

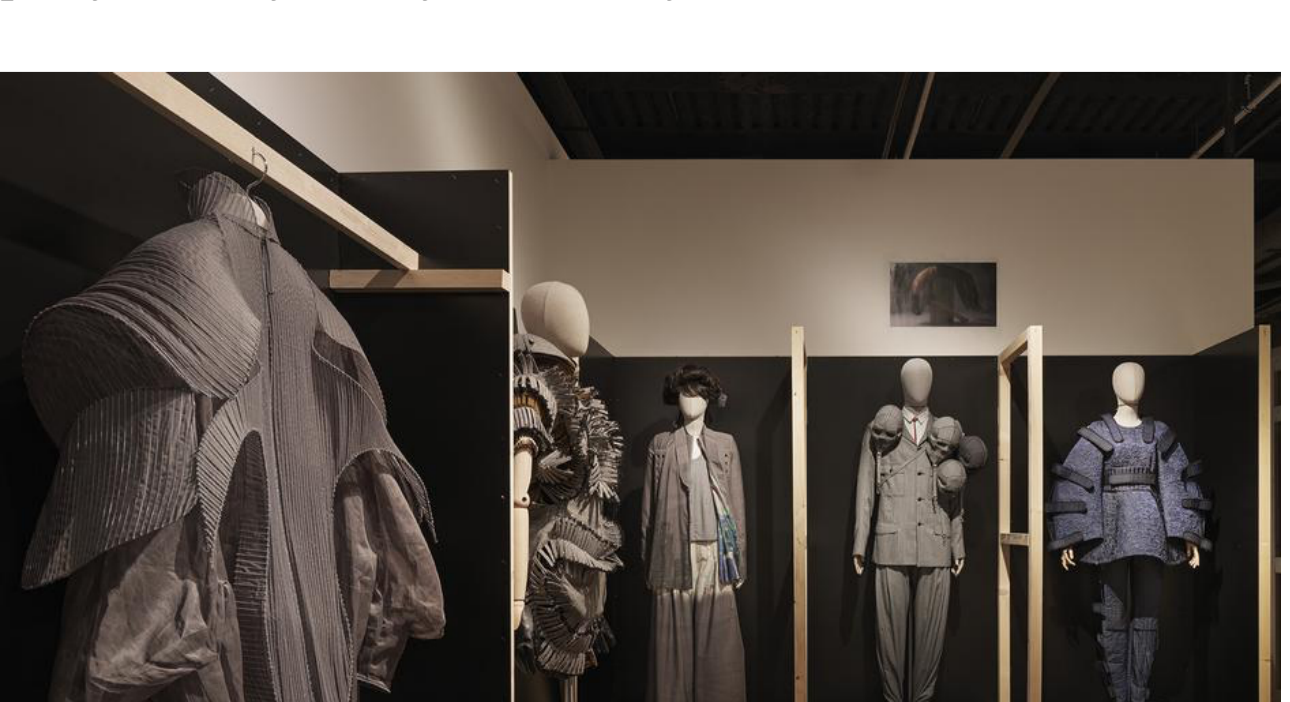
MASSIMO GARDONE

"Ova baština koja neprestano raste, kojoj se pridružuju novi i vrijedni portfelji, te dodaju novi modni artikli, dodaci i nakit, mogu konkurirati zbirka velikih svjetskih muzeja i postati prvi modni muzej u potpunosti posvećen najsvremenijim oblicima i izričajima našega vremena", rekao je kustos Olivier Saillard, inače autor mnogih modnih publikacija i knjiga, primjerice, "Histoire idéale de la mode contemporaine", te ravnatelj brojnih modnih institucija, između ostalih Musée de la Mode u Marseilleu. Također je kurirao neke od ekskluzivnih modnih izložbi, u prestižnim muzejima, kao što su Musée de la Mode in Paris and Marseille i Victoria & Albert Museum u Londonu. Primjerice, priredio je velebne izložbe posvećene velikanima mode Yohjiju Yamamotu, Christianu Lacroixu, Azzedineu Alaïa i Balenciagi. Također radi i živopisne modne predstave, poput "The Impossible Wardrobe" u Palais de Tokyo u Parizu, gdje je koristio modne relikvije koje su nosili Maria Antoinetta, Napoleon i Elsa Schiaparelli, a u suradnji s velikim glumicama Tildom Swinton i Charlottom Rampling.

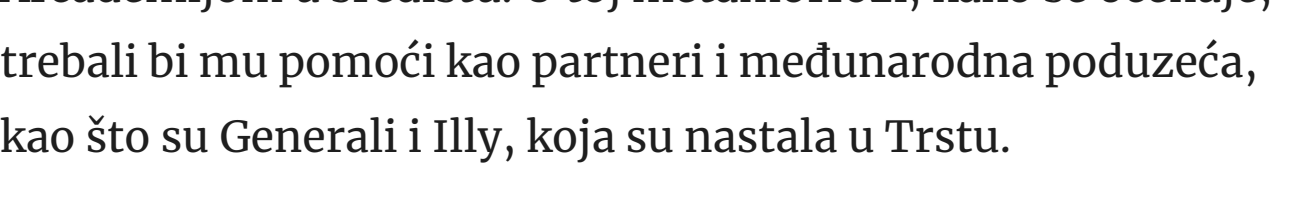
MASSIMO GARDONE

Barbara Franchin, osnivačica International Talent Support Contest – ITS Contesta, i ravnateljica Muzeja, osnovala je to legendarno modno natjecanje prije 20 godina s idejom da pruži šansu mladim talentima koji još nisu stupili na komercijalnu scenu. Natjecanje je od prvih izdanja izazivalo veliku pozornost, a tijekom tih dvadeset godina u žiriju je, između ostalih, bio i bivši finalist Demna, kreativni direktor Balenciage, koji je prošle godine došao u Trst kako bi dodijelio nagradu pobjedniku ITS Contesta Charlieju Constantinou, britanskom kreatoru ciparskog podrijetla. Inače, nagrada se sastoji od 15 tisuća eura i šestomjesečnog mentorstva uglednog kreatora. Barbara Franchin je tijekom tog razdoblja sakupila iznimno vrijednu zbirku impresivnih radova, od odjeće do nakita, nekih od danas najvažnijih dizajnera u suvremenoj modi. Logični korak dalje bio je osnivanje Muzeja mode s idejom da se u njemu prezentira razvoj dizajna i kreativnosti, kako tvrdi, u najinovativnijim i najradikalnijim eksperimentalnim oblicima umjetničkog izražavanja. Odnosno, da se pokaže upravo povijest tog modnog natjecanja, ispričana kroz kreacije onih koji su na njemu sudjelovali. Danas fundus zbirke sadrži više od 14 tisuća dizajnerskih predmeta autora iz više od 80 zemalja, a među njima se ističe više od tisuću odjevnih predmeta, zatim stotinjak komada nakita i više od 700 digitalnih fotografija. Svaki dio te impozantne zbirke zapravo je dio budućeg arhiva, koji ne bi trebao govoriti samo o povijesti mode, nego i inspirirati te stimulirati kreativnost posjetitelja.

MASSIMO GARDONE

Zbog toga Muzej pruža uzbudljivo iskustvo ne samo modnim profesionalcima, nego svima koji vole i cijene modu. Izložba se može pogledati sve do ožujka iduće godine, a zatim slijedi proširenje projekta. Naime, održavat će se radionice, tečajevi i laboratoriji za djecu i studente mode i dizajna, ali i za modne profesionalce na kojima će se velika pažnja posvetiti, između ostaloga, važnosti recikliranja odjeće. Zanimljivo je da će među predavačima biti i mnogi finalisti prethodnih izdanja ITS modnog natjecanja, koji će s polaznicima podijeliti svoje znanje, talent i vještine.

MASSIMO GARDONE

Treba reći i to da cijeli taj projekt podržava regija Friuli-Venezia Giulia objedinjujući javni i privatni sektor s idejom da Trst u suradnji s turističkom zajednicom i gradskom upravom "pridonese povratku Trsta, smještenog na raskršću Istoka i Zapada, kao jednog od važnih središta Europe". Naime, poznato je da je Trst nakon raspada Jugoslavije doživio trgovački slom i godinama životario ne znajući kojim putem da krene, a danas, s brojnim izložbama i kulturnim projektima, doživljava renesansu kao kulturna destinacija u nastajanju. Stoga ne iznenađuje nakana turističke zajednice i gradskih vlasti da Trst postane grad kreativnosti s ITS Arcademijom u središtu. U toj metamorfozi, kako se očekuje, trebali bi mu pomoći kao partneri i međunarodna poduzeća, kao što su Generali i Illy, koja su nastala u Trstu.